



Stort potentiale for udbud af tekniske opgaver og støttefunktioner

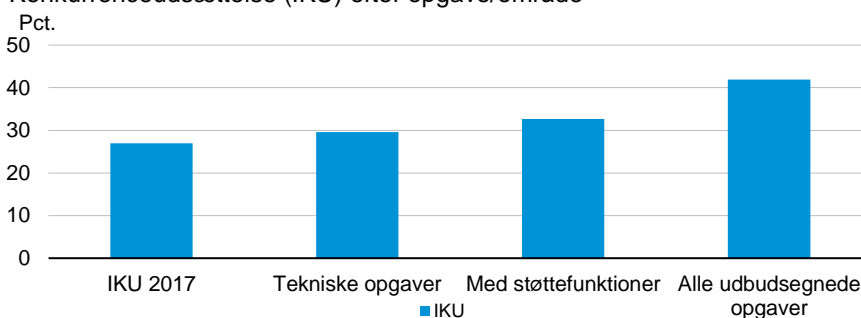
Kommunerne har fortsat et stort potentiale for at sende flere tekniske opgaver og støttefunktioner i udbud såsom vej- og parkopgaver og ejendomsdrift og -vedligehold. Flere udbud vil kunne frigøre mange ressourcer, som kommunerne kan bruge på deres kerneydelser.

Vej til opfyldelse af regeringens forslag

Regeringen har tidligere forslået, at kommunerne samlet set sender 35 pct. af deres udbudsegneede opgaver – opgaver for 234,6 mia. kr. – i udbud. Det forslag kan kommunerne næsten opfylde ved alene at øge konkurrencen om deres tekniske opgaver og støttefunktioner svarende til *best practice*¹.

Konkurrenceudsættelse ved *best practice*

Konkurrenceudsættelse (IKU) efter opgave/område



Kilde: Data fra Danmarks statistik og DI beregninger

¹ DI definerer i denne analyse *best practice* som gennemsnittet for de 10 kommuner, der inden for hver hovedkonto konkurrenceudsætter den største andel af de udbudsegneede opgaver.

Tekniske opgaver

Kommunernes opgaver inden for byudvikling m.v. (hovedkonto 0²) og transport og infrastruktur (hovedkonto 2³) betegnes som tekniske områder. I dag har kommunerne samlet konkurrenceudsat 39,0 pct. for byudvikling m.v. og 58,8 pct. for transport og infrastruktur svarende til en værdi af 10 mia. kr. *Best practice* er henholdsvis 71,4 pct. og 86,7 pct. Det vil sige den andel af de udbudseggede opgaver, som de 10 kommuner, der konkurrenceudsætter mest inden for hovedkonto 0 og 2, konkurrenceudsætter.

Hvis kommunerne alene øger deres brug af udbud på disse to områder svarende til *best practice*, vil den samlede konkurrenceudsættelsesgrad være 29,6 pct. Det er en stigning på 2,5 procentpoint i forhold til det nuværende niveau for den samlede konkurrenceudsættelse i kommunerne på tværs af kommunernes hovedkonti. I kroner og øre vil det svare til konkurrence om opgaver for yderligere 5,9 mia. kr.

Effekt af *best practice*

Konkurrenceudsættelse på kommunernes hovedkonti, pct.

Hovedkonto/område	IKU i 2017	Best practice	Påvirkning af samlet IKU
0 – Byudvikling mv.	39,0	71,4	1,2
2 – Transport og infrastruktur	58,8	86,7	1,4
3 – Undervisning og kultur	26,4	40,6	2,0
4 – Sundhed	14,8	29,1	0,5
5 – Sociale opgaver	25,8	40,5	8,5
6 – Administration	22,3	30,4	1,3
I alt	27,1	41,9	14,9 ¹

² På denne hovedkonto ligger naturbeskyttelse, kirkegårde, redningsberedskab og faste ejendomme. Det er funktioner som stadion og fritidsanlæg, grønne områder, boliger til flygtninge og miljøtilsyn, der er blandt de største poster.

³ På denne hovedkonto ligger kollektiv trafik, havne og kommunale veje. Det er poster vintertjeneste, vejvedligeholdelse, busdrift, parkering og driftsbygninger, der er blandt de største poster.

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger.

Anm: Kolonnen yderst til højre viser, hvor meget den samlede konkurrenceudsættelsesgrad stiger, hvis kommunerne indenfor den pågældende hovedkonto konkurrenceudsætter ligeså meget som gennemsnittet for de 10 kommuner, der inden for hovedkontoen konkurrenceudsætter den største andel af de udbudsegne opgaver.

¹⁾ IKU hvis der opnås best-practice inden for alle ovenstående hovedkonti.

+ Støttefunktioner

Kommunernes udbudsegne opgaver inden for undervisning og kultur (hovedkonto 3⁴) og administration (hovedkonto 6⁵) kan i overvejende grad betegnes som støttefunktioner, idet der hovedsageligt er tale om udgifter, som er relateret til bygningsdrift, it og andre supportfunktioner. Kommunerne har for nuværende under ét konkurrenceudsat 26,4 pct. af de udbudsegne opgaver inden for undervisning og kultur samt 22,3 pct. for administration, hvilket til sammen svarer til udbudte opgaver for 43,4 mia.kr. Til sammenligning er *best practice* henholdsvis 40,6 pct. og 30,4 pct.

Såfremt kommunerne også øger konkurrenceudsættelsen, så det ligesom for de tekniske opgaver svarer til de bedste kommuner på disse hovedkonti, vil den samlede konkurrenceudsættelse være 32,9 pct. Det svarer til en sammenlagt stigning på 5,9 procentpoint. I kroner og øre vil det svare til konkurrence om opgaver for yderligere 13,7 mia. kr.

Resultatet viser, at kommunerne kan hæve konkurrenceudsættelsen ganske betydeligt ved udelukkende at udbyde flere opgaver indenfor de tekniske områder og støttefunktioner.

Stort potentiale for gevinster

På baggrund af tidligere undersøgelser vurderer DI, at kommunerne i gennemsnit kan opnå en bruttogeinst i størrelsesordenen 10-15 pct. ved at øge konkurrenceudsættelsen. Med udgangspunkt i det estimat samt omfanget af udbudsegne opgaver i 2017, vurderer DI, at kommunerne under ét kan opnå en samlet årlig gevinst på 1,4-2,1 mia. kr., hvis de alle konkurrenceudsætter svarende til *best practice* alene for de tekniske områder og støttefunktioner. De frigjorte midler kan kommunerne f.eks. benytte til at øge serviceniveauet, sænke skatterne eller hente økonomiske besparelser.

⁴ På denne hovedkonto ligger folkeskolen, ungdomsuddannelser og kulturel virksomhed. Det er funktioner som drift og administration i folkeskolen og ungdomsuddannelser, biblioteker og museer, der er blandt de største poster.

⁵ På denne hovedkonto ligger den administrative organisation, erhvervsudvikling og lønpuljer. Det er funktioner som fælles IT og telefoni, administrationsbygninger, driften af udbetalingen af tjenestemandspensioner og turisme, der er blandt de største poster.

+ Velfærdsområder

De to sidste områder er sundhed (hovedkonto 4⁶) og sociale opgaver (hovedkonto 5⁷). Det drejer sig om udgifter relateret til kommunernes sundheds-, beskæftigelses- og plejeindsats. Konkurrenceudsættelsen er 14,8 pct. for sundhed og 25,8 pct. for sociale opgaver. Til forskel er *best practice* henholdsvis 29,1 pct. og 30,5 pct.

Hvis kommunerne også på disse hovedkonti konkurrenceudsætter svarende til de bedste kommuner, vil den samlede konkurrenceudsættelsesgrad overstige regeringens måltal markant. Konkret vil konkurrenceudsættelsen være 41,9 pct., hvis kommunerne for hver eneste hovedkonto når op på *best practice*. I kroner og øre vil det svare til konkurrence om opgaver for yderligere 34,8 mia. kr.

Metode**Definition af IKU**

Regeringens udspil vedrører kommunernes konkurrenceudsættelse, der bliver målt ved Indikator for Konkurrenceudsættelse (IKU), som er fastsat af Økonomi- og Indenrigsministeriet. IKU'en beskriver forholdet mellem konkurrenceudsatte driftsopgaver og den samlede mængde af udbudseggede opgaver i en kommune. De konkurrenceudsatte opgaver består af de driftsopgaver, der varetages af private leverandører og kommunernes egne vundne bud.

Definition af best practice

DI definerer i denne analyse *best practice* som gennemsnittet for de 10 kommuner, der indenfor hver hovedkonto konkurrenceudsætter den største andel af de udbudseggede opgaver. *Best practice* for den samlede IKU svarer til, at kommunerne for hver hovedkonto når op på *best practice*.

Estimat af gevinstpotentiale

DI's vurdering af gevinsten er estimeret på baggrund af IKU-tallet. Potentialeberegningen består i at estimere den gevinst, som kommunerne kan opnå ved at øge konkurrenceudsættelsesgraden til *best practice*. I den sammenhæng vurderer DI, at kommunerne kan opnå en gevinst på 10-15 pct. af udgifterne ved at konkurrenceudsætte deres driftsopgaver. Denne antagelse bygger på eksisterende studier om økonomiske effekter af konkurrenceudsættelse – læs mere herom i [Dokumentation for potentiale ved konkurrenceudsættelse](#).

⁶ På denne hovedkonto ligger de kommunale sundhedsudgifter. Det er funktioner som genoptræning, tandpleje og sundhedsfremme er blandt de største poster.

⁷ På denne hovedkonto ligger aktivering, administration af førtidspension og kontanthjælp, dagtilbud, hjemmehjælpen, tilbud til udlændinge samt unge og voksne med særlige behov. Det er funktioner som den personlige pleje og praktiske hjælp, opholdssteder til unge, administration af udbetalinger af kontanthjælp og førtidspension, der er blandt posterne på denne hovedkonto.